

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 242.364 van 18 september 2018
in de zaak A. 219.639/X-16.668.**

In zake : Erik OP DE BEECK
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Stijn Verbist en Claire Buggenhoudt
kantoor houdend te 2000 Antwerpen
Graaf van Hoornestraat 51
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het VLAAMSE GEWEST
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Sven Vernailen
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Mechelsesteenweg 27
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 4 juli 2016, strekt tot de nietigverklaring van het besluit van de Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn van 31 maart 2016 waarbij in het algemeen belang voor de herinrichting van het kruispunt R6-N1 Antwerpsesteenweg de onroerende goederen op het grondgebied van de gemeente Mechelen en Sint-Katelijne-Waver onmiddellijk in het bezit worden genomen en worden onteigend overeenkomstig de wet van 26 juli 1962 ‘betreffende de rechtspleging bij hoogdringende omstandigheden inzake onteigening ten algemenen nutte’.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Wouter De Cock heeft een verslag opgesteld.

De verwerende partij en verzoeker hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 4 mei 2018.

Staatsraad Jan Clement heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Claire Buggenhoudt, die verschijnt voor verzoeker, en advocaat Annelies Geerts, die *loco* advocaat Sven Vernailen verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Wouter De Cock heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Verzoeker woont te Sint-Katelijne-Waver aan de Antwerpsesteenweg 20, op ongeveer 200 meter van het kruispunt met de R6 (noordelijke ring). Dit perceel, waarvan verzoeker eigenaar is, staat kadastraal bekend onder 1ste afdeling, sectie E, nr. 254/f2 (hierna: verzoekers woonperceel).

4.1. In het kader van het programma voor het wegwerken van de gevaarlijke punten en wegvakken in Vlaanderen maakt de provinciale auditcommissie van de provincie Antwerpen op 22 januari 2004 een startnota op die onder meer betrekking heeft op het kruispunt van de Antwerpsesteenweg met de R6 te Sint-Katelijne-Waver.

4.2. Op 22 december 2004 wordt de projectnota voor de herinrichting van het laatstgenoemde kruispunt onder voorwaarden conform verklaard.

5. Op 31 maart 2016 neemt de Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn het bestreden besluit.

Verzoekers woonperceel wordt als inneming *1bis* gedeeltelijk door de bestreden onteigening getroffen. De inneming *1bis* maakt de inplanting van een bushalte ter hoogte van verzoekers woonperceel mogelijk.

6. Met een brief van 9 mei 2016 brengt het agentschap Wegen en Verkeer (hierna: het AWV) het bestreden onteigeningsbesluit ter kennis van verzoeker. In die brief worden de data meegedeeld van zitdagen in het gemeentehuis van Sint-Katelijne-Waver waarop de betrokkenen hun individuele situatie met vertegenwoordigers van het AWV kunnen bespreken.

7. In een brief van 24 mei 2016 aan het AWV herhaalt verzoeker de bezwaren “die [hij] mondeling [heeft] laten weten op de zitdag van 17 mei 2016 in het gemeentehuis van Sint-Katelijne-Waver”. In deze brief wordt onder meer het volgende gesteld:

“Bezwaar: deze bushalte komt net voor de op- en afrit van onze woning [...] en de oprit van perceel [...] Antwerpsesteenweg, 21 te liggen, wat ons en onze burens niet meer toelaat de oprit voor onze woningen op een veilige manier op- en af te rijden. De huidige ligging van de bushalte [...] is veilig gelegen voor een tuin, hindert het veilig op en afrijden van de beide percelen niet en er is voldoende ruimte om een businvoegstrook in te

plannen zonder het op en afrijden van beide percelen te hinderen en levensgevaarlijk te maken. [...]

Het feit dat er bij het op en aanrijden van ons perceel reeds verscheidene ongevallen zijn gebeurd (waaronder drie dodelijke slachtoffers), bewijst dat de verkeerssituatie al voldoende gevaarlijk is zonder businvoegstrook, laat staan met. Ook de voorziene wegmarkering en middenberm voor de op- en afritten van beide percelen zorgen voor een onduidelijke en gevaarlijke verkeerssituatie.”

8. In een brief van 28 juni 2016 deelt het AWW aan verzoeker het volgende mee:

“Zoals besproken op het overleg te Sint-Katelijne-Waver op 17 mei 2016, bevestigen wij dat het ontwerpplan ter hoogte van [...] de bushalte beperkt zal gewijzigd worden, zodat de grondverwerving ingeperkt kan worden.

Een aangepast ontwerp is nog niet beschikbaar, maar wij bevestigen reeds dat inname 1bis [wordt] vermeden. [...] We verwachten het ontwerp in de loop van juli uiterlijk augustus aan te passen en zodra het beschikbaar is, geven we u hierover uitsluitsel”.

Volgend op laatstgenoemde brief is binnen het AWW – met de woorden van dit agentschap – een “lijst [...] die met de dienst vastgoedtransacties werd overlopen voor de volgorde van de innames” (hierna: de aangepaste lijst) opgemaakt, evenals een nieuw onteigeningsplan dat “enkel in de territoriale afdeling [van het AWW werd] goedgekeurd omdat dit aanpassingen inhoudt waardoor innames weggevallen zijn” (hierna: het aangepaste onteigeningsplan). Op de aangepaste lijst wordt bij de inname 1bis “komt te vervallen” vermeld. Deze inname komt niet voor op het aangepaste onteigeningsplan, daar ze – opnieuw met de woorden van het AWW – “niet meer nodig [was] omdat de bushalte (waarvoor de grondinname nodig was) kon verschoven worden”.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van de partijen

9. In haar laatste memorie voert de verwerende partij als exceptie aan dat verzoeker geen actueel belang meer heeft bij de vernietiging nu is “komen vast te staan dat inneming nr. 1bis waarvan verzoekende partij eigenaar

is niet langer noodzakelijk is en zodoende buiten de onteigening dient te worden gelaten gezien de plannen [...] werden [...] aangepast”.

10. In zijn laatste memorie repliceert verzoeker dat het feit dat het AWV een nieuw onteigeningsplan heeft aangenomen géén wijziging inhoudt van het bestreden besluit. Het aangepaste onteigeningsplan werd immers enkel in de territoriale afdeling van het agentschap goedgekeurd en niet op het ministeriële niveau van het bestreden onteigeningsbesluit. Hieruit volgt dat het bestreden besluit onverkort blijft gelden en dat verzoeker nog steeds een actueel belang heeft.

Beoordeling

11. Terecht wijst verzoeker er op dat de bevoegde minister het bestreden besluit, en de daarin opgenomen inneming 1bis, noch heeft ingetrokken, noch heeft gewijzigd, zodat nog steeds geldt dat dit ministerieel besluit voorziet in de onteigening van een deel van verzoekers woonperceel. Verzoeker heeft dan ook een actueel belang bij het bestrijden van dit ministerieel besluit.

De exceptie wordt verworpen.

V. Onderzoek van het enig middel

Standpunt van de partijen

12.1. In het enig middel voert verzoeker onder meer de schending aan van het materiële motiveringsbeginsel.

12.2. Verzoeker bekritiseert de afwezigheid van enig motief om ter hoogte van zijn woonperceel een bushalte in te planten. Derhalve blijkt uit niets de noodzaak om inneming 1bis te onteigenen. Dit klemmt des te meer nu verzoeker het AWV er op heeft gewezen dat de voorziene inplanting van de bushalte het

veilig op- en afrijden van zijn woonperceel zal verhinderen. Dit gevaar kan gemakkelijk worden vermeden door de bushalte op een andere plaats te voorzien.

13. In haar memorie van antwoord repliceert de verwerende partij dat de onteigening van alle innemingen noodzakelijk is omdat zij alle onontbeerlijke schakels zijn in het kader van één globale realisatie om het probleem van het kruispunt van de Antwerpsesteenweg met de R6 in zijn geheel op te lossen.

Beoordeling

14. Inmiddels heeft de verwerende partij – zoals zij ter terechtzitting verklaart – “verzaakt” aan inneming 1bis daar de bushalte op een andere plaats zal worden ingeplant. Aldus geeft de verwerende partij zelf te kennen dat wat inneming 1bis betreft het in randnummer 13 weergegeven argument niet opgaat.

15. Terecht stelt verzoeker dat uit niets de noodzaak blijkt om inneming 1bis te onteigenen.

16. Het middel is in de aangegeven mate gegrond.

VI. Omvang van de nietigverklaring

17. Zoals verzoeker ter terechtzitting bevestigt zou de nietigverklaring van enkel inneming 1bis hem volledige genoegdoening schenken. Terecht stelt de verwerende partij dat een nietigverklaring dient te worden beperkt tot deze inneming.

VII. Rechtsplegingsvergoeding

18. Verzoeker kan er niet van overtuigen dat er redenen zouden zijn om hem de maximale rechtsplegingsvergoeding toe te kennen.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt het besluit van de Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn van 31 maart 2016 waarbij in het algemeen belang voor de herinrichting van het kruispunt R6-N1 Antwerpsesteenweg de onroerende goederen op het grondgebied van de gemeente Mechelen en Sint-Katelijne-Waver onmiddellijk in het bezit worden genomen en worden onteigend wat de inneming nr. 1bis betreft, die betrekking heeft op een deel van het perceel dat kadastraal bekend is onder 1ste afdeling, sectie E, nr. 254/f2.

De Raad van State verwerpt het beroep voor het overige.

2. Dit arrest dient te worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het gedeeltelijk vernietigde besluit.

3. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op een rolrecht van 200 euro en op een rechtsplegingsvergoeding van 700 euro die verschuldigd is aan verzoeker.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van achttien september 2018, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Johan Lust,	kamervoorzitter,
Jan Clement,	staatsraad,
Stephan De Taeye,	staatsraad,
bijgestaan door	
Frank Bontinck,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Frank Bontinck

Johan Lust